

Na temelju članka 28. Zakona o pravosudnom ispitu ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/95, 35/98, 29/03 i 43/13), federalni ministar pravde donosi

PRAVILNIK O DOPUNAMA PRAVILNIKA O POLAGANJU PRAVOSUDNOG ISPITA

Članak 1.

U Pravilniku o polaganju pravosudnog ispita ("Službene novine Federacije BiH", br. 94/19 i 22/20), u članku 3. dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

- "(2) Kandidat je dužan pristupiti polaganju pravosudnog ispita u roku od jedne godine od dana prijema rješenja kojim je utvrđeno da ispunjava uvjete za polaganje ispita.
- (3) Ukoliko kandidat ne pristupi polaganju pravosudnog ispita u skladu sa stavkom (2) ovoga članka, dokumentacija i spis se arhiviraju u Ministarstvu."

Članak 2.

U članku 25. dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- "(3) Ispitivač samo uz pisanu suglasnost federalnog ministra pravde može sudjelovati na predavanjima koja se odnose na pravosudni ispit."

Članak 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 02-02-2-1545/25

29. svibnja 2025. godine
Sarajevo

Ministar
Vedran Škobić, v. r.

ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

1025

Na основу члана 91. став (2) Закона о заштити на раду ("Службене новине Федерације БиХ", број: 79/20), федерални министар рада и социјалне политике доноси

ПРАВИЛНИК О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

ДИО ПРВИ – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Садржај Правилника)

Овим правилником прописују се минимални захтјеви, односно обавезе које послодавац треба да испуни у обезбјеђивању мјера заштите и здравља на раду приликом употребе средстава и опреме личне заштите на раду и друга питања која су од значаја за осигуравање и употребу средстава и опреме личне заштите на раду.

Члан 2.

(Преузимање правних аката Европске уније)

Овим правилником се у правни поредак Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) дјелимично преузима Директива Вијећа од 30. новембра 1989. о минималним сигурносним и здравственим захтјевима за употребу личне заштитне опреме на радном мјесту (трећа појединачна директива у смислу члана 16. став 1. Директиве 89/391/ЕЕЗ) 89/656/ЕЕЗ – задња пречишћена верзија од 20.11.2019. године.

Члан 3.

(Родна неутралност израза)

Изрази који се користе у овом правилнику, а имају родно значење користе се неутрално и односе се једнако на мушки и женски род.

Члан 4.

(Дефиниција средстава и опреме личне заштите)

- (1) Средства и опрема личне заштите у смислу овог правилника су сва средства и опрема коју радник носи, држи или на било који начин користи при обављању послова, са циљем да га заштити од једног или више извора опасности и/или штетности који би могли угрозити његову сигурност и здравље на раду, односно да отклоне или смање ризик од настанка повреда и/или професионалних обољења.
- (2) Средства и опрема личне заштите у смислу овог правилника су и сва помоћна средства или додаци који су намијењени за остваривање циља из става (1) овог члана.
- (3) Средствима и опремом личне заштите у смислу овог правилника не сматрају се:
- a) радно одијело или униформа у виду одјевних предмета, а који нису посебно намијењени за сигурност и здравље радника на раду,
 - b) средстава и опрема коју користе радници у службама за прву помоћ и спашавање, те припадници цивилне заштите надлежне за заштиту и спашавање,
 - c) средстава и опрема за личну заштиту коју користе припадници оружаних снага, полиције и радници других државних органа надлежних за заштиту јавног реда и мира,
 - d) средстава и опрема личне заштите за раднике у цестовном саобраћају по посебним прописима,
 - e) спортска опрема,
 - f) средстава и опрема за самоодбрану или застрашивање и
 - g) пријеносни уређаји за откривање и јављање опасности и сметњи.
- (4) Други појмови који се користе у овом правилнику имају значење одређено Законом о заштити на раду ("Службене новине Федерације БиХ", број: 79/20), (у даљем тексту: Закон).

Члан 5.

(Кориштење средстава и опреме личне заштите)

Средстава и опрему личне заштите радник користи на радном мјесту и у радној околини, односно приликом обављања послова на којима се ризици за сигурност и здравље радника на раду не могу отклонити или у довољној мјери смањити примјеном опћих правила и мјера заштите на раду или одговарајућом организацијом рада.

ДИО ДРУГИ – ОБАВЕЗЕ ПОСЛОДАВЦА

Члан 6.

(Услови за кориштење средстава и опреме личне заштите)

- (1) Послодавац је дужан да радницима осигура кориштење средстава и опреме личне заштите која:
- a) је произведена у складу са здравственим и сигурносним захтјевима,
 - b) пружа поуздану заштиту од ризика при раду и ако је то потврдио произвођач или увозник средстава и опреме личне заштите, односно ако посједује исправу издату од стране произвођача или увозника тих средстава и опреме личне заштите којом се доказује да та средства и опрема одговарају међународним прописима, техничким

- прописима и прописаним мјерама сигурности и заштите здравља на раду, те ако дају упутства за употребу и одржавање на једном од службених језика у Босни Херцеговини, односно Федерацији,
- c) одговара постојећим условима на радном мјесту и у радној околини, односно која одговара условима и специфичностима рада како би се ризици отклонили или смањили,
 - d) је намјенски израђена за отклањање или смањење ризика на радном мјесту и као такви не смију да повећавају постојеће или да стварају нове ризике за сигурност и здравље радника,
 - e) одговара специфичним ергономским захтјевима на радном мјесту и здравственом стању радника тако да не угрожава сигурност и здравље радника,
 - f) је тако израђена да радник може правилно и на једноставан начин користити и послјеге подешавања.
- (2) Средства и опрема личне заштите која подлијежу обавези периодичних прегледа и испитивања из области заштите на раду, могу се употребљавати само ако посједују записник, односно исправу из члана 67. став (1) Закона. Периодичним прегледима и испитивањима из области заштите на раду, у складу са Правилником о начину, поступку и роковима вршења периодичних прегледа и испитивања из области заштите на раду, подлијежу она средства и опрема личне заштите за која су ти прегледи и испитивања предвиђени прописима из области заштите на раду, важећим прописима о стандардизацији у Босни и Херцеговини, техничким прописима и упутствима произвођача.
- (3) Када радник, због више опасности и штетности којима је изложен, мора истовремено користити различита средства и опрему личне заштите, послодавац му је дужан осигурати средства и опрему која су међусобно прилагодљива, а да при томе ефикасно штите радника од опасности и штетности којима је изложен на радном мјесту и у радној околини.
- (4) Средства и опрема личне заштите су у правилу намијењени личној употреби. Изузетно, када околности захтијевају да одређено средство или опрему личне заштите користи више радника, послодавац је дужан предузети све потребне мјере да такво кориштење опреме не проузрокује здравствене или хигијенске проблеме за различите кориснике.

Члан 7.

(Начин и учесталост кориштења средстава и опреме личне заштите)

Начин употребе средстава и опреме личне заштите, а нарочито учесталост њене употребе одређује се на основу нивоа ризика, учесталости изложености ризику, услова на мјесту рада и прилагођавања средстава и опреме личне заштите специфичностима на мјесту рада, специфичностима средстава за рад и услова у којима радник средстава и опрему личне заштите мора користити на мјесту рада.

Члан 8.

(Процјена средстава и опреме личне заштите)

- (1) Прије избора средстава и опреме личне заштите коју планира дати на кориштење раднику, послодавац је дужан да изврши процјену да ли средства и опрема личне заштите испуњавају услове из члана 6. овог правилника.
- (2) Процјена из става (1) овог члана обухвата сљедеће:
 - a) анализу и процјену ризика који се не могу отклонити или смањити другим мјерама,

- b) особине које мора да посједује средство и опрема личне заштите да би ефикасно отклонили или смањили ризике из тачке a) овог става, као и ризике који могу настати кориштењем тог средства и опреме личне заштите,
 - c) упоређивање особина више средстава и опреме личне заштите која може да се набави, а која испуњава услове из тачке б) овог става.
- (3) Процјена ризика из става (1) тачка a) овог члана подразумијева да је послодавац дужан својим интерним актом о заштити на раду, на основу акта о процјени ризика, односно на основу утврђених опасности и штетности на радном мјесту и у радној околини, утврдити средства и опрему личне заштите која припадају раднику, а којом се отклањају или смањују ризици проузроковани тим опасностима и штетностима код послодавца.
- (4) Поступак процјене из ст. (1) и (2) овога члана послодавац је дужан поновити када наступи промјена стања на основу којег је обављена претходна оцјена.

Члан 9.

(Одабир средстава и опреме личне заштите)

- (1) Послодавац одређује средства и опрему личне заштите на основу извршене процјене ризика, односно препознатих опасности и штетности којима су радници изложени на радном мјесту и у радној средини.
- (2) Ради испуњавања обавезе из става (1) овог члана, послодавац ће:
 - a) сачинити Преглед ризика (опасности и штетности) који условљавају кориштење средстава и опреме личне заштите, а који се налази у Прилогу број 1. овог правилника и чини његов саставни дио,
 - b) одредити средства и опрему личне заштите која одговарају Прегледу средстава и опреме личне заштите, а који се налази у Прилогу број 2. овог правилника и чини његов саставни дио, те дати на кориштење одговарајућа средства и опрему личне заштите раднику који ради на пословима наведеним у Прегледу средстава и опреме личне заштите према пословима који захтјевају њихово кориштење, а који се налази у Прилогу број 3. овог правилника и чини његов саставни дио.
- (3) Прилози бр. 2. и 3. из става (2) тачка б) овог члана представљају пописе, који су подложни периодичним измјенама и допунама у складу са техничким напретком.

Члан 10.

(Остале обавезе послодавца)

- (1) У сврху заштите сигурности и здравља радника на раду, послодавац је дужан осигурати да:
 - a) кориштење средстава и опреме личне заштите радницима не проузрокује било какве финансијске обавезе,
 - b) радницима буду дата на кориштење само исправна средства и опрема личне заштите, при чему се потребним чувањем, одржавањем, поправкама и замјенама осигурава задовољавајуће хигијенско стање средстава и опреме личне заштите,
 - c) радници користе средства и опрему личне заштите искључиво у складу са њиховом намјеном,
 - d) радници буду упознати са ризицима од којих га штите средства и опрема личне заштите и да користе средства и опрему личне заштите у складу са свим сигурносно-техничким подацима за одговарајућа средства и опрему личне заштите,

- е) документација у којој су наведени подаци из тачке д) овог става буде разумљива радницима.
- (2) Послодавац не може дати финансијску или другу накнаду радницима у замјену за осигуравање средстава и опреме личне заштите.

Члан 11.

(Оспособљавање радника за кориштење средстава и опреме личне заштите)

- (1) Послодавац је у складу са обавезама из Закона дужан извршити оспособљавање радника за сигуран и здрав рад, те у оквиру истог и оспособљавање за кориштење одговарајућих средстава и опреме личне заштите.
- (2) Оспособљавање радника за правилно кориштење средстава и опреме личне заштите обавља се теоријски и на практичан начин.
- (3) Практично оспособљавање радника из става (2) овог члана подразумијева и демонстрацију кориштења средстава и опреме личне заштите.

ДИО ТРЕЋИ – САВЈЕТОВАЊЕ И ОБАВЈЕШТАВАЊЕ**Члан 12.**

(Обавјештавање радника)

- (1) Послодавац је обавезан радницима и/или њиховим представницима омогућити да имају увид у све информације које се односе на сигурност и здравље при обављању послова и на мјестима рада на којима се користе средстава и опрема личне заштите.
- (2) Послодавац је дужан обавијестити раднике о ризицима од којих их штити ношење и употреба средстава и опрема личне заштите.
- (3) Послодавац мора раднике и/или њихове представнике обавјештавати о свим мјерама које проводи у вези са кориштењем средстава и опреме личне заштите.

Члан 13.

(Савјетовање са радницима)

- (1) Радници и/или њихови представници у складу са Законом имају право сарађивати са послодавцем при разматрању свих питања која се односе на кориштење средстава и опреме личне заштите.

- (2) Радници и/или њихови представници имају право на увид у документацију која се односи на средстава и опрему личне заштите, а која представља основ за њихов одабир и кориштење.

ДИО ЧЕТВРТИ – ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 14.**

(Усклађивање обавеза послодавца)

- (1) Послодавци који су прије ступања на снагу овог правилника радницима осигурали и одредили средства и опрему личне заштите у складу са одредбама Правилника о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми ("Службени лист СФРЈ", број: 35/69), дужни су да своје обавезе ускладе са одредбама овог правилника у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог правилника.
- (2) У дјелатностима у којима је за обављање одређених послова посебним прописима предвиђено кориштење средстава и опреме личне заштите која није прописана овим правилником, послодавци су дужни радницима обезбиједити кориштење средстава и опреме личне заштите која је предвиђена и тим прописима.

Члан 15.

(Престанак важења ранијег прописа)

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми из члана 14. став (1) овог правилника.

Члан 16.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 03-02/3-379/25
02. јуна 2025. године
Сарајево

Министар
Аднан Делић, с. р.

Прилог број 1 – Преглед ризика (опасности и штетности) које условљавају кориштење средстава и опреме личне заштите

ПРЕГЛЕД ОПАСНОСТИ КОЈЕ УСЛОВЉАВАЈУ КОРИШТЕЊЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ

ОПАСНОСТИ																		
ДИЈЕЛОВИ ТИЈЕЛА	МЕХАНИЧКЕ ОПАСНОСТИ					ОПАСНОСТИ У ВЕЗИ СА КАРАКТЕРИСТИКАМА РАДНОГ МЈЕСТА							ОПАСНОСТИ ОД УПОТРЕБЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ					
	Покретлији или покретни дијелови	Кретање дијелова или материјала	Унутрашњи транспорт и претање машина	Пожар или експлозија	Затапање, механични удар или поклапање	Опасне површине	Рад на висини или дубини	Смучен, ограничен или опасан простор	Клизавље или спотицање	Физичка нестабилност мјеста рада	Оптерећавајућа лична заштитна опрема	Методска рада	Директни додир	Индиректни додир	Опасност од топлог дејства	Удар грома и атмосферско пражњење	Електростатички електрицитет	
ГЛАВА	Лобања																	
	Уши																	
	Очи																	
	Дисајни путеви																	
ЦИЈЕЛА ГЛАВА	Лице																	
	Цијела глава																	
	Шака																	
РУКА	Остали дијелови																	
	Стопало																	
НОГА	Остали дијелови																	
	Кожа																	
ОСТАЛО	Труп																	
	Унутрашњ и органи																	
	Цијело тијело																	

Напомена: унијети ознаку „+“ ако ризик постоји; унијети ознаку „-“ ако ризик не постоји

ПРЕГЛЕД ШТЕТНОСТИ КОЈЕ УСЛОВЉАВАЈУ КОРИШТЕЊЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ

ДИЈЕЛОВИ ТИЈЕЛА		ШТЕТНОСТИ										
		ШТЕТНОСТИ У ПРОЦЕСУ РАДА							ШТЕТНОСТИ ПСИХОФИЗИЧКИХ НАПОРА		ОСТАЛЕ ШТЕТНОСТИ	
		Хемијске штетности, прашина и димови	Физичке штетности (буча, вибрације, зрачења)	Биолошке штетности (вируси, паразити, гљивице, бактерије, микроспоризми и алергени)	Цлтетни утицаји микроклиме (висока или ниска температура, влажност и брзина струјања зрака, неодговарајућа осветљеност)	Цлтетни климатски утицаји	Цлтетности од употребе опасних материја	Напори или физичка напрезања (ручно преносење терета, вучење терета и сл.)	Неприлагођен физиолошки положај тијела (дуготрајно стајање, гледање и сл.)	Цлтетности које производе друга лица (насилне према лицима која раде на шплатрима, лица на обезбјеђењу и сл.)	Рада са животињама	Рада у близини воде или испод површине воде и сл.
ГЛАВА	Лобања											
	Уши											
	Очи											
	Дисајсни путеви											
	Лице											
РУКА	Цијела глава											
	Шака											
	Остали дијелови											
НОГА	Стопало											
	Остали дијелови											
ОСТАЛО	Кожа											
	Труп											
	Унутрашњ и органи											
	Цијело тијело											

Напомена: унијети ознаку „+“, ако ризик постоји; унијети ознаку „-“, ако ризик не постоји

Прилог број 2 – Преглед средстава и опреме личне заштите

ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ	
ЗАШТИТА ГЛАВЕ	Капиге (шлемови) и/или капелоткапе/покривачи за главу за заштиту од: – удара падајућих или одбачених предмета – судара с препреком – механичких опасности – топлотних ризика (пламен, врућина, хладноћа, растаљени метали) – струјног удара и рада под напоном – хемијских штетности – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања)
ЗАШТИТА СЛУХА	Штитници за уши (укључујући штитнике причвршћене на капигу, штитнике са активном компензацијом шума, штитнике са аудио-електричким улазом) Чепићи за уши Наочале и штитници за лице (према потреби с диоптријским стаклима) за заштиту од: – механичких опасности – опасности од топлоте – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања) – јонизирајућег зрачења – аеросоли и текућина са хемикалијама и биолошким агенсима
ЗАШТИТА ДИСАЈНИХ ПУТЕВА	Филтрирајући апарати, маске или полумаске са филтерима за прашину, гасове и радиоактивну прашину, изолациони апарати са цријевом за довод свјежег или компримованог ваздуха са маском за цијело лице, полумаском или склопом усника Уређаји за заштиту органа за дисање са покретном маском за заваривање Ронилачки апарат и ронилачко одијело
ЗАШТИТА РУКУ И ШАКА	Рукавице (укључујући рукавице са спојеним прстима и заштиту за руке) за заштиту од: – механичких опасности – топлотних ризика (врућина, пламен и хладноћа) – струјног удара и рада под напоном (антистатичка, водљива и изолацијска) – хемијских штетности

	– биолошких штетности – јонизирајућег зрачења и радиоактивне контаминације – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања) – опасности од вибрација Заштитни рукави Навлаке за прсте Штитник за зглоб шаке при тешком раду
ЗАШТИТА СТОПАЛА И НОГУ – ПРОТУКЛИЗНА ЗАШТИТА	Обућа (нпр. ципеле укључујући, кломпе и чизме с металним капицама) за заштиту од: – механичких опасности – опасности од посклизнућа – топлотних ризика (врућина, пламен и хладноћа) – струјног удара и рада под напоном – хемијских штетности – опасности од вибрација – биолошких штетности Ципеле које могу брзо да се развезу и скину. Ципеле са додатним ојачањем у предјелу прстију. Одстрањиви штитници зглоба за заштиту од механичких опасности Штитници за кољена за заштиту од механичких опасности Навлаке за заштиту од механичких и топлотних опасности и хемијских и биолошких штетности
ЗАШТИТА КОЖЕ – ЗАШТИТНЕ КРЕМЕ	Заштитне креме за заштиту од: – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања) – јонизирајућег зрачења – хемикалија – биолошких штетности – топлотних опасности (врућина, пламен и хладноћа)
ЗАШТИТА ТРУПА И АБДОМЕНА	Заштитни прслуци, јакне и кецеље за заштиту при раду са опремом за рад (од пробадања, посјекотина, прскања растопљеног метала и сл) Заштитни прслуци, јакне и кецеље за заштиту при раду са хемикалијама Термо-прслуци

	Прслуци за спашавање кецеље за заштиту од рендгенског зрачења Оласачи за тијело
ЗАШТИТА ЦИЈЕЛОГ ТИЈЕЛА	Средства и опрема личне заштите за заштиту од пада са висине, за заустављање пада с увлачивом траком, појасеви за цијело тијело, појасеви за сједиште, сигурносни појасеви за придржавање при раду и повезна ужад за придржавање са леђа и сигурносно везивање при раду, усторијачи пада, опрема за заустављање пада с водилицом укључујући сидрену линију, опрема за прилагођавање ужади, сидрене направе које нису трајно причвршћене и које не треба затезати прије употребе, спојни елементи, повезна ужад и појасеви за спашавање Заштитна одјећа, укључујући заштиту за цијело тијело (тј. одијела и комбинезони) и заштиту за дио тијела (тј. навлаке, хлаче, јакне, прслуци, кецеље, штитници за кољена, капуљаче и поткапе) за заштиту од: – механичких опасности – топлотних опасности (врућина, пламен и хладноћа) – хемикалија – биолошких штетности – јонизирајућег зрачења и радиоактивности – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања) – струјног удара и рада под напоном – запљитања и захваћања Прслуци за спашавање за спрјечавање утапања и плутајућа помагала Средства и опрема личне заштите која видљиво упозорава на корисничкову присутност

Прилог број 3 – Преглед средстава и опреме личне заштите према пословима који захтјевају њихово кориштење

ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ ПРЕМА ПОСЛОВИМА КОЈИ ЗАХТЈЕВАЈУ ЊИХОВО КОРИШТЕЊЕ			
Ризици (опасности и штетности)	Захваћени дио тијела Врста средстава и опреме личне заштите	Примјери послова за које може бити потребна одговарајућа врста средстава и опреме личне заштите	Дјелатности
Удар падајућих или избачених предмета, судар с препреком и млазови високог притиска	Лобања: Заштитна кацига (шљем)	— рад на скелама и испод њих, те у њиховој близини и на повишеним мјестима рада — арматурни радови и радови у цестопрадњи — постављање и одстрањивање оплата — монтажа и постављање скела — монтажни и инсталацијски радови — рушење — минерски радови — рад у јамама, рововима, рударским окнима и тунелима — рад у близини лифтова, уређаја за дизање, дизалица и покретних трака — подземни радови, каменоломи, дневни копови — рад с индустријским пећима, спремишницама, машинама, силосима, бункерима и цјевоводима — рад у клацицама — руковање теретом или пријевоз и складиштење шумарски радови — рад на металним мостовима, металним конструкцијама, металним хидрауличким постројењима, високим пећима, челичанама и ваљачницама, великим контејнерима, великим цјевоводима, котловницама и енергетским постројењима — рад на насипима и у каменоломима — рад с ручним механизираним алатима — рад с високим пећима, постројењима за директну	— Високоградња — нискоградња — производња, уградња и одржавање машина — бродоградња — рударство — производња енергије — изградња и одржавање инфраструктуре — индустрија — жељеза и челика — клацице — маневарски радови у жељезничком промету — луке, пријевоз и логистика — шумарство и др.

			редукцију, челичанама, ваљаницама, погонима за прераду метала, механизираним ковачницама и ваљаницама	– високоградња – нискоградња – производња, уградња и одржавање машина – бродоградња – рударство – производња енергије – изградња и одржавање инфраструктуре – индустрија – жељеза и челика – метална и дрвна индустрија – клесарски радови – вртларство – здравствена нега – шумарство и др.
	Очи и/или лице: Наочале и штитници за лице		– заваривање, брушење и радови на резању – ручно ковање – клесање – обрада и прерада камена – рад с ручним алатима на механизовани погон – радови на машинама за обраду уклањањем материјала – механизирано ковање за мале струготине – одстрањивање и ломљење дијелова – распршивање абразивних твари – употреба резача жбуња или моторне пиле – стоматолошки и хируршки захвати	

— арматурни радови и радови у цестоградњи — постављање и одстрањивање оплата — монтажа и постављање скела — рушење — минерски радови — обрада и прерада камена — рад у клаоницама — превоз и складиштење — рад са калупима у производњи керамике — рад са замрзнутим месом и паковање конзервиране хране — производња, израда и обрада производа од равног стакла и стакленог посуђа — реконструкција и одржавање — шумарски радови — рад са бетоном и грађевинским елементима, укључујући постављање и одстрањивање оплата — рад на радилиштима и у складиштима извођача радова — рад на крову — рад на металним мостовима, металним конструкцијама, високим ступовима, торњевима, лифтовима, металним и хидрауличким постројењима, високим пећима, челичанама и ваљаоницама, великим спремишницама, великим цјевоводима, дизалицама, котловницама и енергетским постројењима — изградња пећи, инсталација система за гријање и провјетравање те монтажни радови — рад са високим пећима, постројењима за директну редукцију, челичанама, ваљаоницама, потгонима за прераду метала, ковачницама, механизираним ковачницама, постројењима за топло прешање и	— високоградња — нискоградња — производња, уградња и одржавање машина — бродоградња — рударство — производња енергије — изградња и одржавање инфраструктуре — индустрија — железница и челика — клаонице — лопстичка подузећа — производња индустрија — индустрија стакла — шумарство и др.
Стопала и ноге (дијелови): Обућа (ципеле/чизме) са заштитном наваком Обућа с метатарзалном заштитом	

извлачење — рад у каменоломима, дневним коповима, складиштима угљена — облагање пећи у производњи керамике — маневарски радови у жељезничком промету

Падови због послизнућа	Стопала: Протуклизна обућа	– рад на клизавим површинама – рад у влажним окружењима	–Високоградња – нискоградња – бродоградња – клоаница – чишћење – преграбена индустрија – вртларство – рибарство – шумарство и др.
Падови са висине	Цијело тијело: Средства и опрема личне заштите за спрјечавање или заустављање пада с висине	– рад на скелама – састављање грађевинских елемената – рад на високим ступовима – рад на крову – рад на окомитим или косим површинама – рад у кабинама високих дизалица – рад у високим кабинама опреме за утовар и истовар робе у високорегалним складиштима – рад на високим дијеловима торњева за бушење – рад у окнима и канализацији – рад скупљања сјемена на стаблима	–Високоградња – нискоградња – бродоградња – одржавање инфраструктуре – шумарство и др.
Статичка компресија дијелова тијела	Кољена (дијелови ногу): Штитници за кољена	– уградња блокова, плочица и оплочника на подове	–Високоградња – нискоградња и др.
	Стопала: Обућа са заштитним навлакама	– рушење – руковање теретом	–Високоградња – нискоградња – пријевоз и складиштење – одржавање и др.
Механичке повреде (огреботине, посјекотине, угризи, ране или убоди)		– рад с ручно навођеним алатима – заваривање и ковање – брушење и радови на резању	–Високоградња – нискоградња – бродоградња

	— класање — обрада и прерада камена — рад на машинама за обраду скидањем струготине — механизационо ковање — одстрањивање и ломљење дијелова — распришивање абразивних твари — употреба резача жбуња или моторне пиле	— рударство — производња енергије — одржавање инфраструктуре — индустрија жељеза и челика — метална и дрвна индустрија — клесарски радови — вртларство и шумарство и др.
Очи и/или лице: Наочале и штитници за лице	— рад с челичним конструкцијама — р уковање предметима оштрих рубова, осим на машинама код којих постоји опасност од захваћања рукавице — редовно резање с ручним ножем у производњи месних производа и клаоницама — замјена ножева на машинама за резање — шумарски радови — вртларски радови	— Високоградња — нискоградња — бродоградња — одржавање инфраструктуре — производња индустрија — преграбена индустрија — клање — шумарство и др.
Подлактице: Заштита руку	— уклањање костију и резање	— преграбена индустрија — клање и др.
Труп/трбух/ноге: Заштитна кецеља, назувци Хлаче за заштиту од убода (хлаче за заштиту од посјекотина)	— редовно резање с ручним ножем у производњи месних производа и клаоницама — шумарски радови	— преграбена индустрија — клање — шумарство и др.
Стопала:	— арматурни радови и радови у цестопрадњи	— Високоградња

	Непробојна обућа	– рушење – постављање и демонтажа оплата – шумарски радови	– нискоградња – бродоградња – рударство – шумарство и др.
Запљитање и захваћање	Цјело тијело: Заштитна одјећа за употребу при опасности од запљитања у покретне дијелове	– запљитање у дијелове машина – захваћање дијеловима машина – захваћање одјеће дијеловима машина – обарање с ногу	– монтажа – машина – производња индустријских машина – инжењерство – градња – повопривреда и др.
Бука	Уши: Заштита слуха	– рад с пресама за метал – рад с пнеуматским бушилицама – рад радника у зрачним лукама – рад са електричним алатом – минерски радови – рад пилота – прерада дрва и текстила – рад са моторном пилом	– метална индустрија – производна индустрија – високоградња – нискоградња – аеронаутичка индустрија – рударство – шумарство и др.
Вибрације	Шаке: Заштитне рукавице, антивибрацијске	– рад с механизираним ручно навођеним алатима	– производна индустрија – изградња – нискоградња – шумарство и др.
Врућина и/или пламен	Лице/цијела глава: Заштитне маске за заваривање, кациге/капе за заштиту од врућине или пламена, заштитне капуљаче против врућине и/или пламена	– рад у условима високих температура, топлинским зрачењем или пламеном – рад с растаљеним тварима или у њиховој близини – рад с апаратом за заваривање пластичних маса	– индустрија жељеза и челика – метална индустрија – услуге одржавања

			– производна индустрија и др.
Труп/трбух/ноге: Заштитна кецеља, назувци		– заваривање и ковање – лијевање	– индустрија жељеа и челика – метална индустрија – услуге одржавања – производна индустрија и др.
Шака: Заштитне рукавице против врућине и/или пламена		– заваривање и ковање – рад с високим температурама, топлинским зрачењем или пламеном – рад с растаљеним тварима или у њиховој близини	– индустрија жељеа и челика – метална индустрија – услуге одржавања – производна индустрија и др.
Подлактице: Рукави		– заваривање и ковање – рад с растаљеним тварима или у њиховој близини	– индустрија жељеа и челика – метална индустрија – услуге одржавања – производна индустрија и др.
Стопала: Обућа за заштиту од врућине и/или пламена		– рад с растопљеним тварима или у њиховој близини	– индустрија жељеа и челика – метална индустрија – услуге одржавања – производна индустрија и др.

	Цијело тијело/дио тијела: Заштитна одјећа против врућине и/или пламена	— рад с високим температурама, топлотним зрачењем или пламеном	— индустрија — жељеза и челика — метална индустрија — шумарство и др.
Хладноћа	Шаке: Заштитне рукавице против хладноће Стопала: Обућа за заштиту од хладноће	— рад на отвореном по екстремно хладном времену — рад у просторијама за дубоко замрзавање — рад с криогеним текућинама	— високоградња — нискоградња — бродоградња — рударство — преграбена индустрија — сектор пољопривреде и рибарства — шумарство и др.
	Цијело тијело/дио тијела укључујући главу: Заштитна одјећа против хладноће	— рад на отвореном по хладном времену — рад у просторијама за дубоко замрзавање	— високоградња — нискоградња — бродоградња — рударство — преграбена индустрија — сектор пољопривреде и рибарства — пријевоз и складиштење и др.
Струјни удар (директни или индиректни контакт)	Цијела глава: Електричка изолацијска кацига (шлем) Шаке: Електричке изолацијске рукавице Стопала: Електричка изолацијска обућа	— рад под напоном или у близини дијелова под електричним напоном — рад на електричном систему	— производња енергије — пријенос и дистрибуција електричне енергије — одржавање индустријских постројења

	Цијело тијело/шаке/стопала: Водљива опрема личне заштите		– високоградња – нискоградња и др.
Статички електрицитет	Шаке: Антистатичке рукавице Стопала: Антистатичка/водљива обућа Цијело тијело: Антистатичка одјећа	– руковање пластиком и гумом – лијевање, прикупљање или утовар у контејнере – рад у близини статички набијених елемената као што су транспортне траке – руковање експлозивима	– производна индустрија – индустрија хране за животње – постројења за паковање у вреће – производња, складиштење или пријевоз експлозива и др.
	Глава: Капе и кациге	– рад на отвореном	– рибарство и пољопривреда – високоградња – нискоградња и др.
Нејонизирајуће зрачење, укључујући соларно	Очи: Заштитне наочале и штитници за лице	– рад с топлотним зрачењем – рад с пећима – рад с ласером – рад на отвореном – заваривање и плинско резање – пухање стакла – гермичидне свјетилњке	– индустрија жељеза и челика – производна индустрија – рибарство и пољопривреда и др.
	Цијело тијело (кожа): Опрема личне заштите против природног и умјетног ултраљубичаствог зрачења	– рад на отвореном – електрично заваривање – гермичидне свјетилњке – коенонске свјетилњке	– високоградња – нискоградња – бродоградња – рударство – производња енергије – одржавање инфраструктуре

			– рибарство и пољопривреда – шумарство – вртларство – преграђена индустрија – индустрија пластике – штампарска индустрија и др.
		Очи: Заштитне наочале против ионизирајућег зрачења Шаке: Заштитне рукавице против јонизирајућег зрачења	– здравствена њега – ветеринарска дјелатност – постројење за збрињавање радиоактивног отпада – производња енергије и др. – рад у радиологији – рад у подручју медицинске радиодијагностике – рад с радиоактивним производима
Јонизирајуће зрачење	Труп/трбух/дио тијела: Заштитна кецеља против рендгенских зрака		– здравствена њега – ветеринарска дјелатност – стоматолошке услуге – интервентна радиологија – лабораторији и др. – рад у радиологији – рад у подручју медицинске радиодијагностике
	Глава: Покривачи за главу и капе		– здравствена њега – ветеринарска дјелатност – стоматолошке услуге – интервентна радиологија и др. – радна мјеста и објекти за радиологију

	Дијелови тијела: Опрема личне заштите за заштиту штитаче Опрема личне заштите за заштиту сполних жлијезда	– рад у радиологији – рад у подручју медицинске радиодијагностике	– здравствена – ветеринарска – дјелатност и др.
	Цијело тијело: Заштитна одјећа против јонизирајућег зрачења	– рад у подручју медицинске радиодијагностике – рад с радиоактивним производима	– производња енергије – постројење за збрињавање радиоактивног отпада и др.
	Хемијске штетности, прашина, плинрови, дим, наночестице	– рушење – минерски радови – пјескарење и полирање површина – рад у присутности азбеста – употреба материјала који се састоје од наночестица или их садржавају – заваривање – чишћење димњака – рад на облагању пећи и посуда за таљење, гдје може бити прашине – рад у близини испуштања високих пећи, гдје може бити димова – рад у близини пуњења високих пећи	– високоградња – нискоградња – бродоградња – рударство – индустрија – железна и челика – метална и дрвна индустрија – индустрија – индустрија – производње аутомобила – клесарски радови – фармацеутска индустрија – услуге – здравствене – припрема – цитостатика – постројења за обраду отпада и др.
	Шаке:	– рад у присутности азбеста – употреба материјала који се састоје од наночестица	– високоградња – нискоградња

	Рукавице за заштиту од хемикалија и заштитна крема као додатна/допунска заштита	или их садржавају	– бродоградња – одржавање индустријских постројења – постројења за обраду отпада и др.
	Цијело тијело: Заштитна одјећа против тврдих честица	– рушење – рад у присутности азбеста – употреба материјала који се састоје од наночестица или их садржавају – чишћење димњака – припрема средстава за заштиту биљака	– високоградња – нискоградња – бродоградња – одржавање индустријских постројења – пољопривреда – постројења за обраду отпада и др.
	Очи: Наочале и штитници за лице	– дрвопрерађивачки радови – цестоградња	– рударство – метална и дрвена индустрија – нискоградња – постројења за обраду отпада и др.
Текућине (магла)	Дисајни систем: Опрема за дисање за заштиту од честица	– површинска обрада (нпр. лакирање/бојање, абразивно пјескарење) – површинско чишћење	– метална индустрија – производна индустрија – аутомобилски сектор и др.
	Шаке: Рукавице за заштиту од хемикалија	– површинска обрада – површинско чишћење – рад с распреним текућинама – рад са киселинама и базним отопицима, дезинфекцијским средствима и корозивним средствима за чишћење	– метална индустрија – производна индустрија – аутомобилски сектор и др.

	Цијело тијело: Одјећа за заштиту од хемикалија	– површинска обрада – површинско чишћење	– метална индустрија – производна индустрија – аутомобилски сектор и др.
Урањање Разлијевање, прскање, штрцање	Шаке: Рукавице за заштиту од хемикалија	– рад с распршеним текућинама – рад с киселинама и базним отопицима, дезинфекцијским средствима и корозивним средствима за чишћење – производња премаза – потамњивање – рад у фризерским и козметичким салонима	– текстилна и конфекцијска индустрија – Делатности чишћења – аутомобилска индустрија – козметички и фризерски сектор и др.
	Подлактице: Рукави за заштиту од хемикалија	– рад с киселинама и базним отопицима, дезинфекцијским средствима и корозивним средствима за чишћење	– чишћење – хемијска индустрија – Делатности чишћења – аутомобилска индустрија и др.
	Стопала: Чизме за заштиту од хемикалија	– рад с распршеним текућинама – рад с киселинама и базним отопицима, дезинфекцијским средствима и корозивним средствима за чишћење	– текстилна и конфекцијска индустрија – Делатности чишћења – аутомобилска индустрија и др.
	Цијело тијело: Одјећа за заштиту од хемикалија	– рад с распршеним текућинама – рад с киселинама и лужнатим отопицима, дезинфекцијским средствима и корозивним средствима за чишћење	– чишћење – хемијска индустрија – Делатности чишћења – аутомобилска индустрија – пољопривреда

			и др.
Плинови и паре	Дисајни систем: Опрема за дисање за заштиту од плинова	– површинска обрада (нпр. лакирање/бојење, абразивно пјескарење) – површинско чишћење – рад у просторијама за ферментирање и дестилацију – рад у базенима и дигесторима – рад у спремицима, скученим просторима и индустријским плинским пећима у којима може бити плина или недовољно кисика – чишћење димњака – дезинфекцијска средства и корозивна средства за чишћење – рад у близини плинских претварача и плинотова високих пећи	– метална индустрија – аутомобилски сектор – производна индустрија – дјелатности чишћења – производња алкохолних пића – уређаји за прочишћавање отпадних вода – постројење за обраду отпада – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
	Шаке: Рукавице за заштиту од хемикалија	– површинска обрада – површинско чишћење – рад у просторијама за ферментирање и дестилацију – рад у базенима и дигесторима – рад у спремицима, скученим просторима и индустријским плинским пећима у којима може бити плина или недовољно кисика	– метална индустрија – аутомобилски сектор – производна индустрија – производња алкохолних пића – уређаји за прочишћавање отпадних вода – постројење за обраду отпада – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.

	Цијело тијело: Одјећа за заштиту од хемикалија	– површинско обрада – површинско чишћење – рад у просторијама за ферментирање и дестилацију – рад у базенима и дигесторима – рад у спремицима, скученим просторима и индустријским – плинским пећима у којима може бити плина или недовољно кисика	– метална индустрија – аутомобилски сектор – производна индустрија – производња алкохолних пића – уређаји за пречишћавање отпадних вода – постројење за обраду отпада – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
	Очи: Наочале и штитници за лице	– бојење прскањем – дрвопрерађивачки радови – рударски радови	– аутомобилски сектор – производна индустрија – рударство – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
Биолошке штетности	Дисајни систем: Опрема за дисање за заштиту од честица	– рад који укључује контакт са људским тијелом те животињским текућинама и ткивима – рад у присутности биолошких штетности	– здравствена њега – ветеринарске клинике – лабораторији за клиничке анализе – истраживачки лабораторији – домови за старије и немоћне особе

			— помоћ у кући — уређаји за пречишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена индустрија — биохемијска производња и др.
	Шакe: Заштитне рукавице против микроорганизама Цијело тијело/дио тијела: Заштитна одјећа против биолошких штетности Очи и/или лице: Заштитне наочале и штитници за лице	— рад који укључује контакт са људским тијелом те животињским текућинама и ткивима — рад у присутности биолошких штетности	— здравствена њега — ветеринарске клинике — лабораторији за клиничке анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне особе — помоћ у кући — уређаји за пречишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена индустрија и др.
Директни и индиректни контакт са биолошким штетностима	Шакe: Заштитне рукавице против микроорганизама Цијело тијело/дио тијела:	— рад који укључује контакт с људским тијелом те животињским текућинама и ткивима (уједи, убоди) — рад у присутности биолошких штетности	— здравствена њега — ветеринарске клинике и др. — лабораторији за клиничке

	Заштитна одјећа против биолошких штетности Очи и/или лице: Заштитне наочале и штитници за лице		анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне особе — помоћ у кући — уређаји за прочишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена индустрија — шумарство и др.
Биолошке штетности - Разлијевање, прскање, штрцање	Шаке: Заштитне рукавице против микроорганизама	— рад који укључује контакт с људским тијелом те животињским текућинама и ткивима — рад у присутности биолошких агенаса	— здравствена њега — ветеринарске клинике — лабораторији за клиничке анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне — помоћ у кући — уређаји за прочишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена индустрија и др.
	Подлактице:	— рад који укључује контакт с људским тијелом те	— здравствена

	Заштитни рукави против микроорганизама	животињским текућинама и ткивима — рад у присутности биолошких штетности	њега — ветеринарске клинике — лабораторији за клиничке анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне особе — помоћ у кући — уређаји за прочишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена индустрија и др.
	Стопала/ноге: Заштитне чизме и навлаке	— рад који укључује контакт с људским тијелом те животињским текућинама и ткивима — рад у присутности биолошких штетности	— здравствена њега — ветеринарске клинике — лабораторији за клиничке анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне — помоћ у кући — уређаји за прочишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена

			индустрија и др.
		— здравствена њега — ветеринарске клинике — лабораторији за клиничке анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне особе — помоћ у кући — уређаји за прочишћавање отпадних вода — постројење за обраду отпада — прехранбена индустрија и др.	— здравствена њега — ветеринарске клинике — лабораторији за клиничке анализе — истраживачки лабораторији — домови за старије и немоћне особе — помоћ у кући — уређаји за прочишћавање отпадних вода
	Цијело тијело: Заштитна одјећа против биолошких штетности	— рад који укључује контакт с људским тијелом те животињским текућинама и ткивима — рад у присутности биолошких штетности	
	Директни и индиректни контакт са биолошким штетностима од материјала, особа и животиња	Шаке: Заштитне рукавице против микроорганизама Цијело тијело/дио тијела: Заштитна одјећа против биолошких штетности Очи и/или лице: Заштитне наочале и штитници за лице	

			– постројење за обраду отпада – прехрамбена индустрија – шумарство и др.
Невидљивост	Цијело тијело: Опрема личне заштите која видљиво упозорава на корисничково присуство	– рад у подручју кретања возила – рад на асфалтирању и цестовна сигнализација – железнички радови – управљање пријевозним средствима – рад у зрачним лукама	– високоградња – нискоградња – бродоградња – рударство – услуге пријевоза терета и путника и др.
Недостатак кисика	Дисајни систем: Изолациска заштитна опрема за дисање	– рад у затвореном простору – рад у просторијама за ферментирање и дестилацију – рад у базенима и дигесторима – рад у спременицима, скупченим просторима и индустријским – рад у плинским пећима у којима може бити плина или – рад у окнима, канализацији и другим подземним просторима повезаним с канализацијом	– производња алкохолних пића – нискоградња – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
	Дисајни систем: Ронилачка опрема	– подводни радови	– нискоградња и др.

Утапање	Цијело тијело: Пропуци за спашавање	— рад у води или у близини воде — рад у мору — рад у авиону	— рибарство — аеронаутичка индустрија — високоградња — нискоградња — бродоградња — докови и пристаништа и др.
---------	--	---	--

Na osnovu člana 91. stav (2) Zakona o zaštiti na radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 79/20), federalni ministar rada i socijalne politike donosi

**PRAVILNIK
O UPOTREBI SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE
NA RADU**
DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj Pravilnika)

Ovim pravilnikom propisuju se minimalni zahtjevi, odnosno obaveze koje poslodavac treba da ispuni u obezbjeđivanju mjera zaštite i zdravlja na radu prilikom upotrebe sredstava i opreme lične zaštite na radu i druga pitanja koja su od značaja za osiguravanje i upotrebu sredstava i opreme lične zaštite na radu.

Član 2.

(Preuzimanje pravnih akata Europske unije)

Ovim pravilnikom se u pravni poredak Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) djelimično preuzima Direktiva Vijeća od 30. novembra 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za upotrebu lične zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu člana 16. stav 1. Direktive 89/391/EEZ) 89/656/EEZ – zadnja prečišćena verzija od 20.11.2019. godine.

Član 3.

(Rodna neutralnost izraza)

Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 4.

(Definicija sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Sredstva i oprema lične zaštite u smislu ovog pravilnika su sva sredstva i oprema koju radnik nosi, drži ili na bilo koji način koristi pri obavljanju poslova, sa ciljem da ga zaštiti od jednog ili više izvora opasnosti i/ili štetnosti koji bi mogli ugroziti njegovu sigurnost i zdravlje na radu, odnosno da otklone ili smanje rizik od nastanka povreda i/ili profesionalnih oboljenja.
- (2) Sredstava i oprema lične zaštite u smislu ovog pravilnika su i sva pomoćna sredstva ili dodaci koji su namijenjeni za ostvarivanje cilja iz stava (1) ovog člana.
- (3) Sredstvima i opremom lične zaštite u smislu ovog pravilnika ne smatraju se:
 - a) radno odijelo ili uniforma u vidu odjevnih predmeta, a koji nisu posebno namijenjeni za sigurnost i zdravlje radnika na radu,
 - b) sredstava i oprema koju koriste radnici u službama za prvu pomoć i spašavanje, te pripadnici civilne zaštite nadležne za zaštitu i spašavanje,
 - c) sredstava i oprema za ličnu zaštitu koju koriste pripadnici oružanih snaga, policije i radnici drugih državnih organa nadležnih za zaštitu javnog reda i mira,
 - d) sredstava i oprema lične zaštite za radnike u cestovnom saobraćaju po posebnim propisima,
 - e) sportska oprema,
 - f) sredstava i oprema za samoodbranu ili zastrašivanje i
 - g) prijenosni uređaji za otkrivanje i javljanje opasnosti i smetnji.

- (4) Drugi pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju značenje određeno Zakonom o zaštiti na radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 79/20), (u daljem tekstu: Zakon).

Član 5.

(Korištenje sredstava i opreme lične zaštite)

Sredstava i opremu lične zaštite radnik koristi na radnom mjestu i u radnoj okolini, odnosno prilikom obavljanja poslova na kojima se rizici za sigurnost i zdravlje radnika na radu ne mogu otkloniti ili u dovoljnoj mjeri smanjiti primjenom općih pravila i mjera zaštite na radu ili odgovarajućom organizacijom rada.

DIO DRUGI – OBAVEZE POSLODAVCA

Član 6.

(Uslovi za korištenje sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Poslodavac je dužan da radnicima osigura korištenje sredstava i opreme lične zaštite koja:
 - a) je proizvedena u skladu sa zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima,
 - b) pruža pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik sredstava i opreme lične zaštite, odnosno ako posjeduje ispravu izdatu od strane proizvođača ili uvoznika tih sredstava i opreme lične zaštite kojom se dokazuje da ta sredstva i oprema odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te ako daju uputstva za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji,
 - c) odgovara postojećim uslovima na radnom mjestu i u radnoj okolini, odnosno koja odgovara uslovima i specifičnostima rada kako bi se rizici otklonili ili smanjili,
 - d) je namjenski izrađena za otklanjanje ili smanjenje rizika na radnom mjestu i kao takvi ne smiju da povećavaju postojeće ili da stvaraju nove rizike za sigurnost i zdravlje radnika,
 - e) odgovara specifičnim ergonomskim zahtjevima na radnom mjestu i zdravstvenom stanju radnika tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika,
 - f) je tako izrađena da radnik može pravilno i na jednostavan način koristiti i poslije podešavanja.
- (2) Sredstva i oprema lične zaštite koja podliježu obavezama periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu iz člana 67. stav (1) Zakona. Periodičnim pregledima i ispitivanjima iz oblasti zaštite na radu, u skladu sa Pravilnikom o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, podliježu ona sredstva i oprema lične zaštite za koja su ti pregledi i ispitivanja predviđeni propisima iz oblasti zaštite na radu, važećim propisima o standardizaciji u Bosni i Hercegovini, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača.
- (3) Kada radnik, zbog više opasnosti i štetnosti kojima je izložen, mora istovremeno koristiti različita sredstva i opremu lične zaštite, poslodavac mu je dužan osigurati sredstva i opremu koja su međusobno prilagodljiva, a da pri tome efikasno štite radnika od opasnosti i štetnosti kojima je izložen na radnom mjestu i u radnoj okolini.

- (4) Sredstva i oprema lične zaštite su u pravilu namijenjeni ličnoj upotrebi. Izuzetno, kada okolnosti zahtijevaju da određeno sredstvo ili opremu lične zaštite koristi više radnika, poslodavac je dužan preduzeti sve potrebne mjere da takvo korištenje opreme ne prouzrokuje zdravstvene ili higijenske probleme za različite korisnike.

Član 7.

(Način i učestalost korištenja sredstava i opreme lične zaštite)

Način upotrebe sredstava i opreme lične zaštite, a naročito učestalost njene upotrebe određuje se na osnovu nivoa rizika, učestalosti izloženosti riziku, uslova na mjestu rada i prilagođavanja sredstava i opreme lične zaštite specifičnostima na mjestu rada, specifičnostima sredstava za rad i uslova u kojima radnik sredstava i opremu lične zaštite mora koristiti na mjestu rada.

Član 8.

(Procjena sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Prije izbora sredstava i opreme lične zaštite koju planira dati na korištenje radniku, poslodavac je dužan da izvrši procjenu da li sredstva i oprema lične zaštite ispunjavaju uslove iz člana 6. ovog pravilnika.
- (2) Procjena iz stava (1) ovog člana obuhvata sljedeće:
 - a) analizu i procjenu rizika koji se ne mogu otkloniti ili smanjiti drugim mjerama,
 - b) osobine koje mora da posjeduje sredstvo i oprema lične zaštite da bi efikasno otklonili ili smanjili rizike iz tačke a) ovog stava, kao i rizike koji mogu nastati korištenjem tog sredstva i opreme lične zaštite,
 - c) upoređivanje osobina više sredstava i opreme lične zaštite koja može da se nabavi, a koja ispunjava uslove iz tačke b) ovog stava.
- (3) Procjena rizika iz stava (1) tačka a) ovog člana podrazumijeva da je poslodavac dužan svojim internim aktom o zaštiti na radu, na osnovu akta o procjeni rizika, odnosno na osnovu utvrđenih opasnosti i štetnosti na radnom mjestu i u radnoj okolini, utvrditi sredstva i opremu lične zaštite koja pripadaju radniku, a kojom se otklanjaju ili smanjuju rizici prouzrokovani tim opasnostima i štetnostima kod poslodavca.
- (4) Postupak procjene iz st. (1) i (2) ovoga člana poslodavac je dužan ponoviti kada nastupi promjena stanja na osnovu kojeg je obavljena prethodna ocjena.

Član 9.

(Odabir sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Poslodavac određuje sredstva i opremu lične zaštite na osnovu izvršene procjene rizika, odnosno prepoznatih opasnosti i štetnosti kojima su radnici izloženi na radnom mjestu i u radnoj sredini.
- (2) Radi ispunjavanja obaveze iz stava (1) ovog člana, poslodavac će:
 - a) sačiniti Pregled rizika (opasnosti i štetnosti) koji uslovljavaju korištenje sredstava i opreme lične zaštite, a koji se nalazi u Prilogu broj 1. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio,
 - b) odrediti sredstva i opremu lične zaštite koja odgovaraju Pregledu sredstava i opreme lične zaštite, a koji se nalazi u Prilogu broj 2. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio, te dati na korištenje odgovarajuća sredstva i opremu lične zaštite radniku koji radi na poslovima navedenim u Pregledu sredstava i opreme lične zaštite prema poslovima koji zahtijevaju njihovo korištenje, a koji se nalazi u Prilogu broj 3. ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

- (3) Prilozi br. 2. i 3. iz stava (2) tačka b) ovog člana predstavljaju popise, koji su podložni periodičnim izmjenama i dopunama u skladu sa tehničkim napretkom.

Član 10.

(Ostale obaveze poslodavca)

- (1) U svrhu zaštite sigurnosti i zdravlja radnika na radu, poslodavac je dužan osigurati da:
 - a) korištenje sredstava i opreme lične zaštite radnicima ne prouzrokuje bilo kakve finansijske obaveze,
 - b) radnicima budu data na korištenje samo ispravna sredstva i oprema lične zaštite, pri čemu se potrebnim čuvanjem, održavanjem, popravkama i zamjenama osigurava zadovoljavajuće higijensko stanje sredstava i opreme lične zaštite,
 - c) radnici koriste sredstva i opremu lične zaštite isključivo u skladu sa njihovom namjenom,
 - d) radnici budu upoznati sa rizicima od kojih ga štite sredstva i oprema lične zaštite i da koriste sredstva i opremu lične zaštite u skladu sa svim sigurnosno-tehničkim podacima za odgovarajuća sredstva i opremu lične zaštite,
 - e) dokumentacija u kojoj su navedeni podaci iz tačke d) ovog stava bude razumljiva radnicima.
- (2) Poslodavac ne može dati finansijsku ili drugu naknadu radnicima u zamjenu za osiguravanje sredstava i opreme lične zaštite.

Član 11.

(Osposobljavanje radnika za korištenje sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Poslodavac je u skladu sa obavezama iz Zakona dužan izvršiti osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad, te u okviru istog i osposobljavanje za korištenje odgovarajućih sredstava i opreme lične zaštite.
- (2) Osposobljavanje radnika za pravilno korištenje sredstava i opreme lične zaštite obavlja se teorijski i na praktičan način.
- (3) Praktično osposobljavanje radnika iz stava (2) ovog člana podrazumijeva i demonstraciju korištenja sredstava i opreme lične zaštite.

DIO TREĆI – SAVJETOVANJE I OBAVJEŠTAVANJE

Član 12.

(Obavješćavanje radnika)

- (1) Poslodavac je obavezan radnicima i/ili njihovim predstavnicima omogućiti da imaju uvid u sve informacije koje se odnose na sigurnost i zdravlje pri obavljanju poslova i na mjestima rada na kojima se koriste sredstva i oprema lične zaštite.
- (2) Poslodavac je dužan obavijestiti radnike o rizicima od kojih ih štiti nošenje i upotreba sredstava i opreme lične zaštite.
- (3) Poslodavac mora radnike i/ili njihove predstavnike obavješćavati o svim mjerama koje provodi u vezi sa korištenjem sredstava i opreme lične zaštite.

Član 13.

(Savjetovanje sa radnicima)

- (1) Radnici i/ili njihovi predstavnici u skladu sa Zakonom imaju pravo sarađivati sa poslodavcem pri razmatranju svih pitanja koja se odnose na korištenje sredstava i opreme lične zaštite.
- (2) Radnici i/ili njihovi predstavnici imaju pravo na uvid u dokumentaciju koja se odnosi na sredstva i opremu lične zaštite, a koja predstavlja osnov za njihov odabir i korištenje.

DIO ČETVRTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 14.**

(Usklađivanje obaveza poslodavca)

- (1) Poslodavci koji su prije stupanja na snagu ovog pravilnika radnicima osigurali i odredili sredstva i opremu lične zaštite u skladu sa odredbama Pravilnika o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi ("Službeni list SFRJ", broj: 35/69), dužni su da svoje obaveze usklade sa odredbama ovog pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.
- (2) U djelatnostima u kojima je za obavljanje određenih poslova posebnim propisima predviđeno korištenje sredstava i opreme lične zaštite koja nije propisana ovim pravilnikom, poslodavci su dužni radnicima obezbijediti korištenje

sredstava i opreme lične zaštite koja je predviđena i tim propisima.

Član 15.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi iz člana 14. stav (1) ovog pravilnika.

Član 16.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 03-02/3-379/25
02. juna 2025. godine
Sarajevo

Ministar
Adnan Delić, s. r.

Prilog broj 1 – Pregled rizika (opasnosti i štetnosti) koje uslovljavaju korištenje sredstava i opreme lične zaštite

PREGLED OPASNOSTI KOJE USLOVLJAVAJU KORIŠTENJE SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE

DIJELOVI TIJELA		OPASNOSTI														OPASNOSTI OD UPOTREBE ELEKTRIČNE ENERGIJE				
		MEHANIČKE OPASNOSTI					OPASNOSTI U VEZI SA KARAKTERISTIKAMA RADNOG MJESTA													
		Pokretni dijelovi ili pokretni dijelovi	Kretanje dijelova ili materijala	Unutrašnji transport i kretanje mašina	Požar ili eksplozija	Zavarivanje, mehanički udar ili poškodovanje	Opasne površine	Rad na visini ili dubini	Skupen, ograničen ili opasan prostor	Klizanje ili spoticanje	Fizička nestabilnost mjesta rada	Opterećujuća ili čvrsta zaštitna oprema	Metode rada	Direktni dodir	Indirektni dodir	Opasnost od toplinskih dejstava	Udar grmljavine ili atmosfersko pražnjenje	Elektrostatički elektricitet		
GLAVA	Lobanja																			
	Uši																			
	Oči																			
	Disajni putevi																			
	Lice																			
RUKA	Cijela glava																			
	Saka																			
	Ostali dijelovi																			
	Stopalo																			
NOGA	Ostali dijelovi																			
	Koža																			
OSTALO	Trup																			
	Unutrašnji organi																			
	Cijelo tijelo																			

Napomena: unijeti oznaku „+“ ako rizik postoji; unijeti oznaku „-“ ako rizik ne postoji

ПРЕГЛЕД ШТЕТНОСТИ КОЈЕ УСЛОВЉАВАЈУ КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА I ОПРЕМЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ

ŠTETNOSTI												
DIELOVI TIJELA	ŠTETNOSTI U PROCESU RADA							ŠTETNOSTI PSIHOFIZIČKIH NAPORA			OSTALE ŠTETNOSTI	
	Henjske štetnosti, prašina i dimovi	Fizičke štetnosti (buka, vibracije, zračenja)	Biološke štetnosti (virusi, paraziti, gljivice, bakterije, mikroorganizmi i alergeni)	Štetni uticaji mikroklimne (visoka ili niska temperatura, vlažnost i brzina strujanja zraka, neodgovarajuća osvijetljenost)	Štetni klimatski uticaji	Štetnosti od upotrebe opasnih materija	Napori ili fizička naprezanja (ručno prenošenje tereta, vučenje tereta i sl.)	Neprikladan fiziološki položaj tijela (dugotrajno stajanje, sjedenje i sl.)	Štetnosti koje prouzrokuju druga lica (nasilje prema licima koja rade na obezbjeđenju i sl.)	Rad sa životinjama	Rad u blizini vode ili sl.	
GLAVA	Lobanja											
	Uši											
	Oči											
	Disajсни putevi											
RUKA	Lice											
	Cijela glava											
	Šaka											
	Ostali dijelovi											
NOGA	Stopalo											
	Ostali dijelovi											
OSTALO	Koža											
	Trup											
	Unutrašnji organi											
	Cijelo tijelo											

Напомена: унијети ознаку „+“ ако ризик постоји; унијети ознаку „-“ ако ризик не постоји

Prilog broj 2 – Pregled sredstava i opreme lične zaštite

PREGLED SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE	
ZAŠTITA GLAVE	Kacige (šljemovi) i/ili kape/pokrivači za glavu za zaštitu od: – udara padajućih ili odbačenih predmeta – sudara s preprekom – mehaničkih opasnosti – toplotnih rizika (plamen, vrućina, hladnoća, rastaljeni metali) – strujnog udara i rada pod naponom – hemijskih štetnosti – nejonizirajućeg zračenja (ultraljubičasto, infracrveno, solarno ili zračenje od zavarivanja) Štitnici za uši (uključujući štitnike pričvršćene na kacigu, štitnike sa aktivnom kompenzacijom šuma, štitnike sa audio-električkim ulazom) Čepići za uši
ZAŠTITA SLUHA	Naočale i štitnici za lice (prema potrebi s dioptrijskim staklima) za zaštitu od: – mehaničkih opasnosti – opasnosti od toplote – nejonizirajućeg zračenja (ultraljubičasto, infracrveno, solarno ili zračenje od zavarivanja) – jonizirajućeg zračenja – aerosoli i tekućina sa hemikalijama i biološkim agensima
ZAŠTITA OČIJU I LICA	Filterirajući aparati, maske ili polumaske sa filterima za prašinu, gasove i radiokativnu prašinu, izolacioni aparati sa crijevom za dovod svježeg ili komprimovanog vazduha sa maskom za cijelo lice, polumaskom ili sklopom usnika Uređaji za zaštitu organa za disanje sa pokretnom maskom za zavarivanje Ronilački aparat i ronilačko odijelo
ZAŠTITA DISAJNIH PUTEVA	Rukavice (uključujući rukavice sa spojenim prstima i zaštitu za ruke) za zaštitu od: – mehaničkih opasnosti – toplotnih rizika (vrućina, plamen i hladnoća) – strujnog udara i rada pod naponom (antistatička, vodljiva i izolacijska) – hemijskih štetnosti
ZAŠTITA RUKU I ŠAKA	

	– биолошких штетности – јонизирајућег зрачења и радиоактивне контаминације – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања) – опасности од вибрација Заштитни рукави Навлаке за прсте Штитник за зглоб шаке при тешком раду
ЗАШТИТА STOPALA I NOGU – PROTUKLIZNA ZAŠTITA	Обуца (нпр. ципеле укључујући, клонпе и џиме с металним капicama) за заштиту од: – механичких опасности – опасности од посклизнућа – топлотних ризика (врућина, пламен и хладноћа) – струјног удара и рада под напоном – хемијских штетности – опасности од вибрација – биолошких штетности Ципеле које могу брзо да се развежу и скину, Ципеле са додатним ојачањем у предјелу прстију, Одстранјиви штитници зглоба за заштиту од механичких опасности Штитници за колјена за заштиту од механичких опасности Навлаке за заштиту од механичких и топлотних опасности и хемијских и биолошких штетности
ЗАШТИТА KOŽE – ЗАШТИТНЕ KREME	Заштитне креме за заштиту од: – нејонизирајућег зрачења (ултраљубичасто, инфрацрвено, соларно или зрачење од заваривања) – јонизирајућег зрачења – хемикалија – биолошких штетности – топлотних опасности (врућина, пламен и хладноћа) Заштитни прслуци, јакне и кеџе за заштиту при раду са опремом за рад (од пробадања, посјекотина, прскања растопљеног метала и сл) Заштитни прслуци, јакне и кеџе за заштиту при раду са хемикалијама
ЗАШТИТА TRUPA I ABDOMENA	Термо-прслуци

	Prsluci za spašavanje Kecelje za zaštitu od rendgenskog zračenja Opasači za tijelo Sredstva i oprema lične zaštite za zaštitu od pada sa visine, za zaustavljanje pada s uvlačivom trakom, pojasevi za cijelo tijelo, pojasevi za sjedenje, sigurnosni pojasevi za pridržavanje pri radu i povezna užad za pridržavanje sa leđa i sigurnosno vezivanje pri radu, usporivači pada, oprema za zaustavljanje pada s vodicom uključujući sidrenu liniju, oprema za prilagođavanje užadi, sidrene naprave koje nisu trajno pričvršćene i koje ne treba zatezati prije upotrebe, spojni elementi, povezna užad i pojasevi za spašavanje Zaštitna odjeća, uključujući zaštitu za cijelo tijelo (tj. odijela i kombinezoni) i zaštitu za dio tijela (tj. navlake, hlače, jakne, prsluci, kecelje, štitnici za koljena, kapuljače i potkape) za zaštitu od: – mehaničkih opasnosti – toplinskih opasnosti (vrućina, plamen i hladnoća) – hemikalija – bioloških štetnosti – jonizirajućeg zračenja i radioaktivnosti – nejonizirajućeg zračenja (ultraljubičasto, infracrveno, solarno ili zračenje od zavarivanja) – strujnog udara i rada pod naponom – zaplitanja i zahvaćanja Prsluci za spašavanje za sprječavanje utapanja i plutajuća pomagala Sredstva i oprema lične zaštite koja vidljivo upozorava na korisnikovu prisutnost
ZAŠTITA CIJELOG TIJELA	

Prilog broj 3 – Pregled sredstava i opreme lične zaštite prema poslovima koji zahtjevaju njihovo korištenje

PREGLED SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE PREMA POSLOVIMA KOJI ZAHTJEVAJU NJHOVO KORIŠTENJE			
Rizici (opasnosti i štetnosti)	Vrsta sredstva i opreme lične zaštite Zahvaćeni dio tijela	Primjeri poslova za koje može biti potrebna odgovarajuća vrsta sredstava i opreme lične zaštite	Djelatnosti
Udar padajućih ili izbačenih predmeta, sudar s preprekom i mlazovi visokog pritiska	Lobanja: Zaštitna kaciga (šljem)	– rad na skelama i ispod njih, te u njihovoj blizini i na povišenim mjestima rada – armaturni radovi i radovi u cestogradnji – postavljanje i odstranjivanje oplata – montaža i postavljanje skela – montažni i instalacijski radovi – rušenje – minerski radovi – rad u jamama, rovovima, rudarskim oknima i tunelima – rad u blizini liftova, uređaja za dizanje, dizalica i pokretnih traka – podzemni radovi, kamenolomi, dnevni kopovi – rad s industrijskim pecima, spremnicima, mašinama, silosima, bunkerima i cjevovodima – rad u klaonicama – rukovanje teretom ili prijevoz i skladištenje – šumarski radovi – rad na metalnim mostovima, metalnim konstrukcijama, metalnim hidrauličkim postrojenjima, visokim pecima, čeličana i valjaonicama, velikim kontejnerima, velikim cjevovodima, kotlovnica i energetske postrojenja – rad na nasipima i u kamenolomima – rad s ručnim mehaniziranim alatima – rad s visokim pecima, postrojenjima za direktnu redukciju, čeličana, valjaonica, pogonima za preradu metala, mehaniziranim kovačnicama i ljevaonicama	– Visokogradnja – niskogradnja – proizvodnja, ugradnja i održavanje mašina – brodogradnja – rudarstvo – proizvodnja energije – izgradnja i održavanje infrastrukture – industrija željeza i čelika – klaonice – manevarski radovi u željezničkom prometu – luke, prijevoz i logistika – šumarstvo i dr.
	Oči i/ili lice:	– zavarivanje, brušenje i radovi na rezanju	– Visokogradnja

	– ручно kovanje – klesanje – obrada i prerada kamena – rad s ručnim alatima na mehanizovani pogon – radovi na mašinama za obradu uklanjanjem materijala za male strugotine – mehanizirano kovanje – odstranjivanje i lomljenje dijelova – raspršivanje abrazivnih tvari – upotreba rezača žbunja ili motorne pile – stomatološki i hirurški zahvati	– niskogradnja – proizvodnja, ugradnja i održavanje mašina – brodogradnja – rudarstvo – proizvodnja energije – izgradnja i održavanje infrastrukture – industrija – željeza i čelika – metalna i drvna industrija – klesarski radovi – vrtlarstvo – zdravstvena njega – šumarstvo i dr.
--	---	--

	– armaturni radovi i radovi u cestogradnji – postavljanje i odstranjivanje oplata – montaža i postavljanje skela – rušenje – minerski radovi – obrada i prerada kamena – rad u klaonicama – prevoz i skladištenje – rad sa kalupima u proizvodnji keramike – rad sa zamrznutim mesom i pakovanje konzervirane hrane – proizvodnja, izrada i obrada proizvoda od ravnog stakla i staklenog posuđa – rekonstrukcija i održavanje – šumarski radovi – rad sa betonom i građevinskim elementima, uključujući postavljanje i odstranjivanje oplata – rad na radištim i u skladištima izvođača radova – rad na krovu – rad na metalnim mostovima, metalnim konstrukcijama, visokim stupovima, tornjevima, liftovima, metalnim i hidrauličkim postrojenjima, visokim pecima, čeličanim i valjaonicama, velikim spremnicima, velikim cjevovodima, dizalicama, kotlovnica i energetskim postrojenjima – izgradnja peći, instalacija sistema za grijanje i provjetravanje te montažni radovi – rad sa visokim pecima, postrojenjima za direktnu redukciju, čeličanim, valjaonicama, pogonima za preradu metala, kovačnicama, mehaniziranim kovačnicama, postrojenjima za toplo prešanje i izvlačenje – rad u kamenolomima, dnevnim kopovima, skladištima ugljena – oblaganje peći u proizvodnji keramike – manevarski radovi u željezničkom prometu	– visokogradnja – niskogradnja – proizvodnja, ugradnja i održavanje mašina – brodogradnja – rudarstvo – proizvodnja energije – izgradnja i održavanje infrastrukture – industrija – željeza i čelika – klaonice – logistička poduzeća – proizvodna industrija – industrija stakla – šumarstvo i dr.
Stopala i noge (djelovi): Obuća (cipele/čizme) sa zaštitnom navlakom Obuća s metatarzalnom zaštitom		

Padovi zbog poskliznuća	Stopala: Protuklizna obuća	– rad na klizavim površinama – rad u vlažnim okruženjima	–Visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – klaonica – čišćenje – prehrambena industrija – vrtlarstvo – ribarstvo – šumarstvo i dr.
Padovi sa visine	Cijelo tijelo: Sredstva i oprema lične zaštite za sprječavanje ili zaustavljanje pada s visine	– rad na skelama – sastavljanje građevinskih elemenata – rad na visokim stupovima – rad na krovu – rad na okomitim ili kosim površinama – rad u kabinama visokih dizalica – rad u visokim kabinama opreme za utovar i istovar robe u visokoregalmim skladištima – rad na visokim dijelovima tornjeva za bušenje – rad u oknima i kanalizaciji – rad skupljanja sjemena na stablima	–Visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – održavanje – infrastrukture – šumarstvo i dr.
Statička kompresija dijelova tijela	Koljena (dijelovi nogu): Štitnici za koljena	– ugradnja blokova, pločica i opločnika na podove	–Visokogradnja – niskogradnja i dr.
	Stopala: Obuća sa zaštitnim navlakama	– rušenje – rukovanje teretom	–Visokogradnja – niskogradnja – prijevoz i skladištenje – održavanje i dr.
Mehaničke povrede (ogrebotine, posjekotine, ugrizi, rane ili ubodi)		– rad s ručno navođenim alatima – zavarivanje i kovanje – brušenje i radovi na rezanju – klesanje	–Visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – rudarstvo

	– обрада i прерада камена – рад на машинама за обраду скидањем струготине – механизација ковања – одстранјивање i ломљење дијелова – распршивање абразивних твари – употреба резаца збуња или моторне пиле	– производња енергије – одржавање инфраструктуре – индустрија – метална i дрвна индустрија – клесарски радови – вртларство i др.
Очи и/или лице: Наочале i штитници за лице		
Џакве: Рукавице за механичку заштиту	– рад с челичним конструкцијама – руковање предметима оштрих рубова, осим на машинама код којих постоји опасност од захвацања рукама – редовно резање с ручним ножем у производњи месних производа i клаоникама – замијена ножева на машинама за резање – шумарски радови – вртларски радови	– вискоградња – нискоградња – бродоградња – одржавање инфраструктуре – производња индустрија – прехранбена индустрија – кланје – шумарство i др.
Подлактице: Заштита руку	– уклањање костију i резање	– прехранбена индустрија – кланје i др.
Труп/трбух/ноге: Заштитна кеџа, назувци Хлаче за заштиту од убода (хлаче за заштиту од посјекотина)	– редовно резање с ручним ножем у производњи месних производа i клаоникама – шумарски радови	– прехранбена индустрија – кланје – шумарство i др.
Стопала: Непробојна обућа	– арматурни радови i радови у цестоградњи – рушење – постављање i демонтажа оплата	– вискоградња – нискоградња – бродоградња – рударство

		– шумарски radovi	– шумарство i др.
Zaplitanje i zahvaćanje	Cijelo tijelo: Zaštitna odjeća za upotrebu pri opasnosti od zaplitanja u pokretne dijelove	– zaplitanje u dijelove mašina – zahvaćanje dijelovima mašina – zahvaćanje odjeće dijelovima mašina – obaranje s nogu	– montaža mašina – proizvodnja industrijskih mašina – inženjersvo – gradnja – poljoprivreda i др.
Buka	Uši: Zaštita sluha	– rad s presama za metal – rad s pneumatskim bušilicama – rad radnika u zračnim lukama – rad sa električnim alatom – minerski radovi – rad pilota – prerada drva i tekstila – rad sa motornom pilom	– metalna industrija – proizvodna industrija – visokogradnja – niskogradnja – aeronautička industrija – rudarstvo – шумарство i др.
Vibracije	Šake: Zaštitne rukavice, antivibracijske	– rad s mehaniziranim ručno navođenim alatima	– proizvodna industrija – izgradnja – niskogradnja – шумарство i др.
Vrućina i/ili plamen	Lice/cijela glava: Zaštitne maske za zavarivanje, kacige/kape za zaštitu od vrućine ili plamena, zaštitne kapuljače protiv vrućine i/ili plamena	– rad u uslovima visokih temperatura, toplinskim zračenjem ili plamenom – rad s rastaljenim tvarima ili u njihovoj blizini – rad s aparatom za zavarivanje plastičnih masa	– industrija – željeza i čelika – metalna industrija – usluge održavanja – proizvodna industrija i др.
	Trup/trbuh/noge:	– zavarivanje i kovanje	– industrija

	Зашитна кецеља, назувци	– lijevanje	željeza i čelika – metalna industrija – usluge održavanja – proizvodna industrija i dr.
Šaka:	Zašitne rukavice protiv vrućine i/ili plamena	– zavarivanje i kovanje – rad s visokim temperaturama, toplinskim zračenjem ili plamenom – rad s rastaljenim tvarima ili u njihovoj blizini	– industrija željeza i čelika – metalna industrija – usluge održavanja – proizvodna industrija i dr.
Podlaktice:	Rukavi	– zavarivanje i kovanje – rad s rastaljenim tvarima ili u njihovoj blizini	– industrija željeza i čelika – metalna industrija – usluge održavanja – proizvodna industrija i dr.
Stopala:	Obuća za zaštitu od vrućine i/ili plamena	– rad s rastopljenim tvarima ili u njihovoj blizini	– industrija željeza i čelika – metalna industrija – usluge održavanja – proizvodna industrija i dr.
Cijelo tijelo/dio tijela:	Zašitna odjeća protiv vrućine i/ili plamena	– rad s visokim temperaturama, toplotnim zračenjem ili plamenom	– industrija željeza i čelika – metalna industrija – šumarstvo i dr.

Hladnoća	Šake: Zaštitne rukavice protiv hladnoće Stopala: Obuća za zaštitu od hladnoće	– rad na otvorenom po ekstremno hladnom vremenu – rad u prostorijama za duboko zamrzavanje – rad s kriogenim tekućinama	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – rudarstvo – prehrambena industrija – sektor poljoprivrede i ribarstva – šumarstvo i dr.
	Cijelo tijelo/dio tijela uključujući glavu: Zaštitna odjeća protiv hladnoće	– rad na otvorenom po hladnom vremenu – rad u prostorijama za duboko zamrzavanje	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – rudarstvo – prehrambena industrija – sektor poljoprivrede i ribarstva – prijevoz i skladištenje i dr.
Strujni udar (direktni ili indirektni kontakt)	Cijela glava: Električna izolacijska kaciga (šlem) Šake: Električne izolacijske rukavice Stopala: Električna izolacijska obuća Cijelo tijelo/šake/stopala: Vodljiva oprema lične zaštite	– rad pod naponom ili u blizini dijelova pod električnim naponom – rad na električnom sistemu	– proizvodnja energije – prijenos i distribucija električne energije – održavanje industrijskih postrojenja – visokogradnja i dr.
	Šake: Antistatičke rukavice	– rukovanje plastikom i gumom – lijevanje, prikupljanje ili utovar u kontejnere – rad u blizini statički nabijenih elemenata kao što su	– proizvodna industrija i dr. – industrija hrane za

	Stopala: Antistatička/vodljiva obuća Cijelo tijelo: Antistatička odjeća	transportne trake – rukovanje eksplozivima	životinje – postrojenja za pakovanje u vreće – proizvodnja, skladištenje ili prijevoz eksploziva i dr.
	Glava: Kape i kacige	– rad na otvorenom	– ribarstvo i poljoprivreda – visokogradnja – niskogradnja i dr.
	Oči: Zaštitne naočale i štitnici za lice	– rad s toplotnim zračenjem – rad s pecima – rad s laserom – rad na otvorenom – zavarivanje i plinsko rezanje – puhanje stakla – germicidne svjetiljke	– industrija željeza i čelika – proizvodna industrija – ribarstvo i poljoprivreda i dr.
	Cijelo tijelo (koža): Oprema lične zaštite protiv prirodnog i umjetnog ultraljubičastog zračenja	– rad na otvorenom – električno zavarivanje – germicidne svjetiljke – ksenonske svjetiljke	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – rudarstvo – proizvodnja energije – održavanje infrastrukture – ribarstvo i poljoprivreda – šumarstvo – vrtlarstvo – prehrambena industrija – industrija plastike – štamparska industrija i dr.

Nejonizirajuće zračenje,
uključujući solarno

Jonizirajuće zračenje	Oči: Zaštitne naočale protiv jonizirajućeg zračenja Šake: Zaštitne rukavice protiv jonizirajućeg zračenja	– rad u radiologiji – rad u području medicinske radiodijagnostike – rad s radioaktivnim proizvodima	– zdravstvena njega – veterinarska djelatnost – postrojenje za zbrinjavanje radioaktivnog otpada – proizvodnja energije i dr.
	Trup/trbuh/dio tijela: Zaštitna kecelja protiv rendgenskih zraka	– rad u radiologiji – rad u području medicinske radiodijagnostike	– zdravstvena njega – veterinarska djelatnost – stomatološke usluge – interventna radiologija – laboratoriji i dr.
	Glava: Pokrivači za glavu i kape	– radna mjesta i objekti za radiologiju	– zdravstvena njega – veterinarska djelatnost – stomatološke usluge – interventna radiologija i dr.
	Dijelovi tijela: Oprema lične zaštite za zaštitu štitnjače Oprema lične zaštite za zaštitu spolnih žlijezda	– rad u radiologiji – rad u području medicinske radiodijagnostike	– zdravstvena njega – veterinarska djelatnost i dr.
	Cijelo tijelo: Zaštitna odjeća protiv jonizirajućeg zračenja	– rad u području medicinske radiodijagnostike – rad s radioaktivnim proizvodima	– proizvodnja energije i dr. – postrojenje za zbrinjavanje radioaktivnog

			otpada i dr.
Hemijske štetnosti, prašina, plinovi, dim, nanočestice	Disajni sistem: Oprema za disanje za zaštitu od čestica	– rušenje – minerski radovi – pjeskarenje i poliranje površina – rad u prisutnosti azbesta – upotreba materijala koji se sastoje od nanočestica ili ih sadržavaju – zavarivanje – čišćenje dimnjaka – rad na oblaganju peći i posuda za taljenje, gdje može biti prašine – rad u blizini ispuštanja visokih peći, gdje može biti dimova teških metala – rad u blizini punjenja visokih peći	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – rudarstvo – industrija željeza i čelika – metalna i drvna industrija – industrija proizvodnje automobila – klesarski radovi – farmaceutska industrija – usluge zdravstvene njege – priprema citostatika – postrojenja za obradu otpada i dr.
	Šake: Rukavice za zaštitu od hemikalija i zaštitna krema kao dodatna/dopunska zaštita	– rad u prisutnosti azbesta – upotreba materijala koji se sastoje od nanočestica ili ih sadržavaju	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – održavanje industrijskih postrojenja – postrojenja za obradu otpada i dr.
	Cijelo tijelo: Zaštitna odjeća protiv tvrdih čestica	– rušenje – rad u prisutnosti azbesta – upotreba materijala koji se sastoje od nanočestica ili ih sadržavaju – čišćenje dimnjaka	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – održavanje industrijskih postrojenja

			– priprema sredstava za zaštitu biljaka	– poljoprivreda – postrojenja za obradu otpada i dr.
	Oči: Naočale i štitnici za lice		– drvopreradivački radovi – cestogradnja	– rudarstvo – metalna i drvna industrija – niskogradnja – postrojenja za obradu otpada i dr.
	Disajni sistem: Oprema za disanje za zaštitu od čestica		– površinska obrada (npr. lakiranje/bojanje, abrazivno pleskarenje) – površinsko čišćenje	– metalna industrija – proizvodna industrija – automobilski sektor i dr.
Tekućine (magla)	Šake: Rukavice za zaštitu od hemikalija		– površinska obrada – površinsko čišćenje – rad s raspršenim tekućinama – rad sa kiselinama i baznim otopinama, dezinfekcijskim sredstvima i korozivnim sredstvima za čišćenje	– metalna industrija – proizvodna industrija – automobilski sektor i dr.
	Cijelo tijelo: Odjeća za zaštitu od hemikalija		– površinska obrada – površinsko čišćenje	– metalna industrija – proizvodna industrija – automobilski sektor i dr.
	Šake: Rukavice za zaštitu od hemikalija		– rad s raspršenim tekućinama – rad sa kiselinama i baznim otopinama, dezinfekcijskim sredstvima i korozivnim sredstvima za čišćenje – proizvodnja premaza – potamnjivanje – rad u frizerskim i kozmetičkim salonima	– tekstilna i konfekcijska industrija – djelatnosti čišćenja – automobilska industrija – kozmetički i
Uranjanje Raziljevanje, prskanje, štrcanje				

			fizerski sektor i dr.
	Podlaktice: Rukavi za zaštitu od hemikalija	– rad s kiselinama i baznim otopinama, dezinfekcijskim sredstvima i korozivnim sredstvima za čišćenje	– čišćenje – hemijska industrija – djelatnosti čišćenja – automobilska industrija i dr.
	Stopala: Čizme za zaštitu od hemikalija	– rad s raspršenim tekućinama – rad s kiselinama i baznim otopinama, dezinfekcijskim sredstvima i korozivnim sredstvima za čišćenje	– tekstilna i konfekcijska industrija – djelatnosti čišćenja – automobilska industrija i dr.
	Cijelo tijelo: Odjeća za zaštitu od hemikalija	– rad s raspršenim tekućinama – rad s kiselinama i lužnatim otopinama, dezinfekcijskim sredstvima i korozivnim sredstvima za čišćenje	– čišćenje – hemijska industrija – djelatnosti čišćenja – automobilska industrija – poljoprivreda i dr.
Plinovi i pare	Disajni sistem: Oprema za disanje za zaštitu od plinova	– površinska obrada (npr. lakiranje/bojenje, abrazivno pješkarenje) – površinsko čišćenje – rad u prostorijama za fermentiranje i destilaciju – rad u bazenima i digestorima – rad u spremnicima, skućenim prostorima i industrijskim plinskim pecima u kojima može biti plina ili nedovoljno kisika – čišćenje dimnjaka – dezinfekcijska sredstva i korozivna sredstva za čišćenje – rad u blizini plinskih pretvarača i plinovoda visokih peći	– metalna industrija – automobilski sektor – proizvodna industrija – djelatnosti čišćenja – proizvodnja alkoholnih pića – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda

			– постројење за обраду отпада – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
	Šake: Рукавице за заштиту од хемикалија	– површна обрада – површно чишћење – рад у просторијама за ферментирање и дестилацију – рад у базенима и дигесторима – рад у spremnicima, skuћnim prostorima i индустријским plинским pecima у kojima може бити plина или nedovoljno kisika	– метална индустрија – аутомобилски сектор – производна индустрија – производња алкохолних пића – уређаји за прочишћавање отпадних вода – постројење за обраду отпада – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
	Cijelo tijelo: Одјећа за заштиту од хемикалија	– површна обрада – површно чишћење – рад у просторијама за ферментирање и дестилацију – рад у базенима и дигесторима – рад у spremnicima, skuћnim prostorima i индустријским plинским pecima у kojima може бити plина или nedovoljno kisika	– метална индустрија – аутомобилски сектор – производна индустрија – производња алкохолних пића – уређаји за прочишћавање отпадних вода – постројење за обраду отпада – хемијска

			индустрија –петрохемијска индустрија и др.
			– аутомобилски сектор – производна индустрија – рударство – хемијска индустрија – петрохемијска индустрија и др.
	Очи: Наочале и штитници за лице	– бојење прсканјем – дрвотрерадијачки радови – рударски радови	
Биолошке штетности	Disajni sistem: Oprema za disanje za zaštitu od čestica	– рад који укључује контакт са људским тијелом те животинским текућинама и ткивима – рад у присутности биолошких штетности	– здравствена нјега – ветеринарске клинике – лабораторији за клиничке анализе – истраживачки лабораторији – домови за старије и немоћне особе – помоћ у кући – уређаји за проčišćаванје отпадних вода – поштрчење за обраду отпада – прехранбена индустрија – биохемијска производња и др.
	Šake:	– рад који укључује контакт са људским тијелом те животинским	– здравствена нјега

	Zaštitne rukavice protiv mikroorganizama Cijelo tijelo/dio tijela: Zaštitna odjeća protiv bioloških štetnosti Oči i/ili lice: Zaštitne naočale i štitnici za lice	tekućinama i tkivima – rad u prisutnosti bioloških štetnosti	– veterinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne osobe – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu otpada – prehrambena industrija i dr.
Direktni i indirektni kontakt sa biološkim štetnostima	Šake: Zaštitne rukavice protiv mikroorganizama Cijelo tijelo/dio tijela: Zaštitna odjeća protiv bioloških štetnosti Oči i/ili lice: Zaštitne naočale i štitnici za lice	– rad koji uključuje kontakt s ljudskim tijelom te životinjskim tekućinama i tkivima (ujedi, ubodi) – rad u prisutnosti bioloških štetnosti	– zdravstvena njega – veterinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne osobe – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu otpada – prehrambena industrija – šumarstvo i

			dr. – здравствена нега – ветерinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu otpada – prehrambena industrija i dr.
		– rad koji uključuje kontakt s ljudskim tijelom te životinjskim tekućinama i tkivima – rad u prisutnosti bioloških agensa	
Biološke štetnosti - Raziljevanje, prskanje, štrcanje	Šake: Zaštitne rukavice protiv mikroorganizama		– здравствена нега – ветерinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne osobe – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu otpada
	Podlaktice: Zaštitni rukavi protiv mikroorganizama	– rad koji uključuje kontakt s ljudskim tijelom te životinjskim tekućinama i tkivima – rad u prisutnosti bioloških štetnosti	

			– prehrambena industrija i dr. – zdravstvena nega – veterinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu otpada – prehrambena industrija i dr.
	Stopala/noge: Zaštitne čizme i navlake	– rad koji uključuje kontakt s ljudskim tijelom te životinjskim tekućinama i tkivima – rad u prisutnosti bioloških štetnosti	– zdravstvena nega – veterinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne osobe – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu
	Cijelo tijelo: Zaštitna odjeća protiv bioloških štetnosti	– rad koji uključuje kontakt s ljudskim tijelom te životinjskim tekućinama i tkivima – rad u prisutnosti bioloških štetnosti	– zdravstvena nega – veterinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne osobe – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu

			otpada – prehrambena industrija i dr.
Direktni i indirektni kontakt sa biološkim štetosima od materijala, osoba i životinja	Šake: Zaštitne rukavice protiv mikroorganizama Cijelo tijelo/dio tijela: Zaštitna odjeća protiv bioloških štetnosti Oči i/ili lice: Zaštitne naočale i štitnici za lice	– rad koji uključuje kontakt s ljudskim tijelom te životinjskim tekućinama i tkivima (ujedi, ubodi) – rad u prisutnosti bioloških štetnosti	– zdravstvena njega – veterinarske klinike – laboratoriji za kliničke analize – istraživački laboratoriji – domovi za starije i nemoćne osobe – pomoć u kući – uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – postrojenje za obradu otpada – prehrambena industrija – šumarstvo i dr.
Nevidljivost	Cijelo tijelo: Oprema lične zaštite koja vidljivo upozorava na korisnikovo prisustvo	– rad u području kretanja vozila – rad na asfaltiranju i cestovna signalizacija – željeznički radovi – upravljanje prijevoznim sredstvima – rad u zračnim lukama	– visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – rudarstvo – usluge prijevoza tereta i putnika i dr.
Nedostatak kisika	Disajni sistem: Izolacijska zaštitna oprema za disanje	– rad u zatvorenom prostoru – rad u prostorijama za fermentiranje i destilaciju – rad u bazenima i digestorima	– proizvodnja alkoholnih pića – niskogradnja – hemijska

			– rad u spremnicima, skučenim prostorima i industrijskim plinskim pecima u kojima može biti plina ili nedovoljno kisika – rad u oknima, kanalizaciji i drugim podzemnim prostorima povezanim s kanalizacijom	industrija – petrohemijska industrija i dr.
	Disajni sistem: Ronilačka oprema		– podvodni radovi	– niskogradnja i dr.
	Cijelo tijelo: Prsluci za spašavanje		– rad u vodi ili u blizini vode – rad u moru – rad u avionu	– ribarstvo – aeronautička industrija – visokogradnja – niskogradnja – brodogradnja – dokovi i pristaništa i dr.

Utapanje

Temeljem članka 91. stavak (2) Zakona o zaštiti na radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 79/20), federalni ministar rada i socijalne politike donosi

PRAVILNIK O UPORABI SREDSTAVA I OPREME OSOBNE ZAŠTITE NA RADU

DIO PRVI – TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Sadržaj Pravilnika)

Ovim pravilnikom propisuju se minimalni zahtjevi, odnosno obveze koje poslodavac treba da ispuni u osiguravanju mjera zaštite i zdravlja na radu prilikom uporabe sredstava i opreme osobne zaštite na radu i druga pitanja koja su od značaja za osiguravanje i uporabu sredstava i opreme osobne zaštite na radu.

Članak 2.

(Preuzimanje pravnih akata Europske unije)

Ovim pravilnikom se u pravni poredak Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) djelomično preuzima Direktiva Vijeća od 30. studenog 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za uporabu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavak 1. Direktive 89/391/EEZ) 89/656/EEZ – zadnja pročišćena verzija od 20.11.2019. godine.

Članak 3.

(Rodna neutralnost izraza)

Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

(Definicija sredstava i opreme osobne zaštite)

- (1) Sredstva i oprema osobne zaštite u smislu ovog pravilnika su sva sredstva i oprema koju radnik nosi, drži ili na bilo koji način koristi pri obavljanju poslova, s ciljem da ga zaštiti od jednog ili više izvora opasnosti i/ili štetnosti koji bi mogli ugroziti njegovu sigurnost i zdravlje na radu, odnosno da otklone ili smanje rizik od nastanka povreda i/ili profesionalnih oboljenja.
- (2) Sredstva i oprema osobne zaštite u smislu ovog pravilnika su i sva pomoćna sredstva ili dodaci koji su namijenjeni za ostvarivanje cilja iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Sredstvima i opremom osobne zaštite u smislu ovog pravilnika ne smatraju se:
 - a) radno odijelo ili uniforma u vidu odjevnih predmeta, a koji nisu posebno namijenjeni za sigurnost i zdravlje radnika na radu,
 - b) sredstva i oprema koju koriste radnici u službama za prvu pomoć i spašavanje, te pripadnici civilne zaštite nadležne za zaštitu i spašavanje,
 - c) sredstva i oprema za osobnu zaštitu koju koriste pripadnici oružanih snaga, policije i radnici drugih državnih organa nadležnih za zaštitu javnog reda i mira,
 - d) sredstva i oprema osobne zaštite za radnike u cestovnom prometu po posebnim propisima,
 - e) sportska oprema,
 - f) sredstva i oprema za samoobranu ili zastrašivanje i
 - g) prijenosni uređaji za otkrivanje i javljanje opasnosti i smetnji.

- (4) Drugi pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju značenje određeno Zakonom o zaštiti na radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 79/20), (u daljem tekstu: Zakon).

Članak 5.

(Korištenje sredstava i opreme osobne zaštite)

Sredstva i opremu osobne zaštite radnik koristi na radnom mjestu i u radnoj okolini, odnosno prilikom obavljanja poslova na kojima se rizici za sigurnost i zdravlje radnika na radu ne mogu otkloniti ili u dovoljnoj mjeri smanjiti primjenom općih pravila i mjera zaštite na radu ili odgovarajućom organizacijom rada.

DIO DRUGI – OBVEZE POSLODAVCA

Članak 6.

(Uvjeti za korištenje sredstava i opreme osobne zaštite)

- (1) Poslodavac je dužan da radnicima osigura korištenje sredstava i opreme osobne zaštite koja:
 - a) je proizvedena sukladno zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima,
 - b) pruža pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik sredstava i opreme osobne zaštite, odnosno ako posjeduje ispravu izdatu od strane proizvođača ili uvoznika tih sredstava i opreme osobne zaštite kojom se dokazuje da ta sredstva i oprema odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te ako daju uputstva za uporabu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji,
 - c) odgovara postojećim uvjetima na radnom mjestu i u radnoj okolini, odnosno koja odgovara uvjetima i specifičnostima rada kako bi se rizici otklonili ili smanjili,
 - d) je namjenski izrađena za otklanjanje ili smanjenje rizika na radnom mjestu i kao takvi ne smiju da povećavaju postojeće ili da stvaraju nove rizike za sigurnost i zdravlje radnika,
 - e) odgovara specifičnim ergonomskim zahtjevima na radnom mjestu i zdravstvenom stanju radnika tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika,
 - f) je tako izrađena da radnik može pravilno i na jednostavan način koristiti i poslije podešavanja.
- (2) Sredstva i oprema osobne zaštite koja podliježu obvezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se uporabljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu iz članka 67. stavak (1) Zakona. Periodičnim pregledima i ispitivanjima iz oblasti zaštite na radu, sukladno Pravilniku o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, podliježu ona sredstva i oprema osobne zaštite za koja su ti pregledi i ispitivanja predviđeni propisima iz oblasti zaštite na radu, važećim propisima o standardizaciji u Bosni i Hercegovini, tehničkim propisima i uputstvima proizvođača.
- (3) Kada radnik, zbog više opasnosti i štetnosti kojima je izložen, mora istodobno koristiti različita sredstva i opremu osobne zaštite, poslodavac mu je dužan osigurati sredstva i opremu koja su međusobno prilagodljiva, a da pri tome efikasno štite radnika od opasnosti i štetnosti kojima je izložen na radnom mjestu i u radnoj okolini.